

Frisbee na internetu

Česká asociace létajícího disku – www.cald.cz

Zde najdete spoustu užitečných informací. Charakteristika všech disciplín, pravidla, kontakty na kluby i výrobce disků, novinky, rozpis turnajů.

PAST on-line – www.frisbee.cz
Frisbee magazín

World Flying Disc Federation – www.wfdf.org
Jedna z nejvýznamnějších mezinárodních organizací

Ultimate Players Association – www.upa.org
Asociace hráčů Ultimate frisbee

Kde hrát

Výhodou frisbee je, že můžete jít hrát prakticky kamkoliv na větší travnatou plochu. Obyčejný disk, který do začátku úplně postačí, vás přijde na 40 až 80 Kč. Pokud chcete, aby se vám na trávě dobře běhalo, obujte si kopačky. Zúčastnit se můžete i tréninku některého z českých klubů:

Terrible Monkeys
www.geocities.com/terrible_monkeys
Trénink každou středu od 17.00 v Praze na Strahově (za tenisovými kurty).
e-mail: monkeys@email.cz

Prague Devils
www.frisbee.freetekno.cz
Tréninky v pondělí a ve středu od 18.00 v Praze na Strahově (fotbalové hřiště ČVUT, pondělí) a na Kotlářce (fotbalové hřiště, středa).
e-mail: devils@email.cz

Žlutá zimnice
www.volny.cz/zlutazim/
Tréninky každé pondělí a čtvrtek od 17.30 v Praze na Letné.
e-mail: zlutazim@volny.cz

Frisbee

Snímky: archiv

Frisbee je souhrnný název pro hry s létajícím diskem, laicky talířem. Původně jen zábava amerických studentů se během desítek let rozvinula v oficiální sport, který si zachoval typický americký nádech – radost ze hry, soudržnost týmu a fair-play.

Nejrozšířenější disciplínou je Ultimate frisbee, sport, který proti sobě hrají dva sedmičlenné týmy na travnaté ploše o rozměrech 110x37 metrů (64x37m měří samotné hřiště, 23x37m každá ze dvou koncových zón).

Ultimate je založen na rychlém běhu, přesné přihrávce a taktice. Každá rozehra začíná výhozem ve vlastní koncové zóně. Tým se pak snaží přihrávat si tak, aby dostal disk (váží 175 g) na opačnou stranu plochy – do koncové zóny soupeře. Tam ho jeden ze spoluhráčů musí chytit a družstvo si připsá bod.

Přihrávka neplatí, pokud disk spadne na zem nebo se dostane do autu. Samozřejmě ji může také zachytit protivník, který pak plynule pokračuje ve hře a útočí na opačnou koncovou zónu. Hráč, který má disk, s ním nesmí běhat. Uspadit mu přihrávku je tedy úkolem nabíhajících kolegů.

Hraje se do 21 bodů (s konečným dvoubodovým rozdílem), přičemž utkání definitivně končí 25. bodem. Zhruba v polovině (když jeden z týmů dosáhne 11 bodů) je desetiminutová přestávka.

Ve vrcholové podobě se disciplína nijak neliší od tradičních sportů – vyžaduje trénink, fyzickou kondici a soustředění. Přesto je ale frisbee neuvěřitelně zábavný.

Víko od krabice

První náznaky frisbee se dají vystopovat už v diskových hrách starověku. Skutečné počátky však leží úplně jinde. V roce 1871 se do Bridgeportu v americkém Connecticutu přistěhoval William Russel Frisbie. Založil prosperující pekárnu. Sušenky a koláče značky Frisbie v kulatých plechových krabicích si často kupovali i studenti nedaleké univerzity (dnes slavné Yale). Ti si potom s víky pro zábavu házeli na trávníku kampusu, na letící „disk“ se vzájemně upozorňovali voláním „Frisbie!“.

O mnoho desítek let později, po druhé světové válce, si stále větší oblibu a pozornost veřejnosti získávaly UFO a létající talíře. Američana

Freda Morrisona tehdy – nezávisle na krabicích z pekárny – napadlo udělat z posedlosti zábavu. „Vymyslel“ házení létajícím talířem.

V roce 1948 přinesl návrhy do Southern Californian Plastics Company, sehnal peníze na výrobu a krátce nato držel v ruce první, zatím nepříliš dokonalý plastový disk.

V roce 1955 se spojil se společností Wham-O a o dvě léta později vylétly z továrny první „Wham-O Pluto Platters“.

Morrison získal patent, ale cesta k úspěchu byla ještě trnitá. Názvy jako Sputnik, Plachetci satelit nebo Létající talířek se neujaly, Morrison s kolegy z Wham-O hledal chytavé jméno. V roce 1959 se od studentů doslechli o Frisbie Pie Company a víčkách od krabic a název Frisbee byl na světě.

Další disciplíny

Z házení a chytání talíře se vyvinula řada disciplín.

Kromě již zmíněného Ultimate je to např. Freestyle (soutěže jednotlivců, dvojice nebo trojic v žonglování diskem, hodnotí se roztáčení, triky, přihrávky a spolupráce družstva), golf (cílem je dostat disk do koše s co nejmenším počtem hodů), nebo discathlon (spojuje házení a běhání v přírodě. Závodník musí s dvěma disky v co nejkratším čase proběhnout předepsanou trať mezi brankami.)

V roce 1967 vznikla Mezinárodní asociace frisbee (IFA), která formulovala pravidla disciplín, za sedm let se pak v americké Pasadeně konal první světový šampionát. Později začaly vznikat národní federace (ta česká byla založena 1993). U nás se frisbee objevil počátkem 80. let – ve formě skladby starších žáků na spartakiádě. Rozvoj sportu začíná až od roku 1989 (ostatně jako tolik jiných). Po republice existují kluby, hraje se liga a loni Praha pořádala mistrovství Evropy v Ultimate.

Frisbee vznikl v univerzitním prostředí. Možná proto si dodnes zachovává lehkou, příjemnou atmosféru. Nestal se z něj byznys, přesto se jeho obliba stále zvyšuje. ●

Adéla Poláková

